

„Obiectul teatrului radiofonic”

— Care este punctul de pornire în elaborarea programului teatrului radiofonic, prin care acesta își realizează specificul ?

— Orice fel de teatru are o problemă centrală: *publicul!* Pentru teatrul radiofonic, problema publicului prezintă însă aspecte destul de particulare.

Teatrul radiofonic dispune de o „sală” imensă — fruntariile eterului — și de un public de ordinul sutelor de mii. Dar publicul acesta are două trăsături specifice dificultuoase. Una este marea lui diversitate. (În imensa sală invizibilă se pot afla la un moment dat tineri și bătrâni, oameni cu exigențe estetice superioare sau fără nici un fel de exigențe, adepți ai unor curente literare, doritori ai unor capodopere monumentale, sau împătimiți după comedia grasă, succulentă și nepretențioasă.) Cea de a doua trăsătură: mobilitatea psihologică deosebită. (E oarecum greu să părăsești o sală de teatru, atunci când spectacolul nu-ți place, dar este foarte ușor să întorci butonul aparatului de radio și să întrerupi emisiunea de teatru, după primele replici care n-au avut darul să-ți câștige atenția.)

Ar fi bineînțeles o naivitate să credem că se poate găsi soluția miraculoasă în ceea ce privește repertoriul, care să împace simultan gusturile atîtor mii și mii de oameni. Și-atunci, printr-o stratagemă mimetică trebuie să diversificăm cît mai mult emisiunile, în funcție de diferitele categorii de ascultători.

Pentru marea majoritate a celor interesați de configurarea artistică a faptelor din viața societății noastre socialiste, intenționăm să lărgim sensibil locul contemporaneității în scenariile pe care le vom difuza. Este aici nu numai o sete de actualitate, ci și o subtilă încercare de fundamentare a unor rosturi proprii. În competiția cu spectacolele de pe scenă, ori cu acelea de pe marele și micul



ecran, teatrul radiofonic își dezvoltă genul său specific de existență literară: *scenariul radiofonic*. Nume prestigioase ca Horia Lovinescu, Aurel Baranga, Lucia Demetrius, Paul Everac, Paul Anghel, Marin Sorescu, vor intra pe afișul stagiunii noastre viitoare, alături de condeie mai tinere în dramaturgie, ca Leonida Teodorescu, Ion Băieșu, I. Naghiu, D. Solomon, Valeriu Sirbu, cu scenarii scrise special pentru microfon.

Am inaugurat în toamna aceasta o emisiune nouă, *teatrul-anchetă*, în care se pleacă de la un caz real, surprins de un reporter, topit în retortele fanteziei dramaturgului și readus apoi la lumină sub forma unui subiect dramatic, astfel construit încît semnificațiile lui etice, sau, cum se spune, „morală piesei”, să fie desprinsă de fiecare ascultător. Din seria acestor „documentare radiofonice”, subsumate emisiunilor teatrale,

putem cita excepționalul scenariu-anchetă *Bătălia pentru cifra unu* de Mihai Stoian, cu care a debutat acest nou gen de teatru la microfon. În proaspătul ei portofoliu, emisiunea mai are pînă la ora aceasta scenarii-anchetă semnate de: George Radu Chirovici, Manole Auneanu, Ionel Hristea, Nicolae Țic, Gh. Panco și Anca Bursan.

O altă preocupare importantă a emisiunilor noastre de teatru rezidă în transferul celor mai reprezentative valori literare ale umanității în patrimoniul cultural al ascultătorilor. În acest sens, teatrul radiofonic are ambiții mari pentru anul viitor. Una din ele se numește *Danton* de Camil Petrescu. Adaptarea radiofonică este în lucru și ea va fi unul din punctele tari ale primului trimestru din anul 1970. Nu intenționăm să dăm aci o listă completă de titluri, dar socotim util să mai anunțăm cîteva din lucrările, pe care le-am înscris în zestrea microfonicului: *Zamolxe* de Lucian Blaga, *Faust* de Goethe, *Coriolan* de Shakespeare, *Brutus* de Voltaire, *Brand* de Ibsen, *Wallenstein* de Schiller, *Prea frumoasele sabine* de Leonid Andreev.

În anul 1970 teatrul radiofonic își va dezvolta o nouă pasiune: aceea de a scoate la lumină opere uitate, sau cu o circulație

mai redusă, în cadrul unui ciclu intitulat „Pagini mai puțin cunoscute din dramaturgia românească”. Aci vor fi întîlnite piese semnate de Șt. O. Iosif, și D. Anghel, Al. Macedonski, Paul Gusti, Grigore Ventura, Duiliu Zamfirescu, I. Minulescu, L. Rebreanu, V. Voiculescu, T. Argezi, G. Călinescu, Eusebiu Camilar.

O atenție specială am socotit că merită gustul tot mai accentuat al publicului pentru întîmplările aventuroase și pline de neprevăzut. Pentru stagiunea viitoare pregătim așadar introducerea în programele noastre a unei noi emisiuni, care să cuprindă numai scenarii de acțiune, cu momente palpitante, cu descifrări de enigme, cu lovituri de teatru și, în general, cu tot arsenalul de mijloace proprii genului respectiv.

N-am mai trecut în această fugară enumerare ciclurile „Mari opere, mari interpreți”, „Teatrul antic”, „Teatrul serial”, ciclul „Biografii romanțate” etc. etc.

Ne oprim aci, cu o precizare în plus: în anul 1969 cifra premierelor teatrului radiofonic este de 78. Pentru anul viitor (spunem „an”, iar nu „stagiune” pentru că teatrul radiofonic are, de fapt, stagiune permanentă), dorim să ridicăm numărul premierelor la 90! Și sperăm să reușim!

Din scenografia 69/70

Lidia Radian: *Schiță de decor la Ce scurtă e vara de Maria Földes, în repertoriul Teatrului „C. I. Nottara”*

